

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/65/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814201968
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3814201968.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o mal. Z. F., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny S., dieťa rodičov K. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., B. XXX/X a A. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., K. XX/X, o zvýšení vyživovacej povinnosti, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, č.k. 10P/8/2014-29 zo dňa 22. mája 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd svojím rozsudkom rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti otca k mal. Z. zo sumy 80 Eur mesačne na sumu 140 Eur mesačne s účinnosťou od 01.03.2014, ktoré je otec povinný platiť vždy do 10. dňa v mesiaci vopred, do rúk matky maloletého. Rozhodol, že zročné výživné za obdobie od 01.03.2014 do 22.05.2014 v sume 240 Eur sa povoľuje otcovi dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 10 Eur, spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom júl 2013, do rúk matky maloletého dieťaťa s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Tým zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza, č.k. 7C/202/2010-40 zo dňa 28.01.2011 vo výroku o vyživovacej povinnosti otca k maloletému. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že od poslednej úpravy výživného v roku 2011 došlo k zmene pomerov na strane maloletého, ktorý je „o štyri“ roky starší, fyzicky vyspelejší, v dôsledku čoho nepochybne vzrástli jeho životné náklady, nakoľko už nenavštevuje materskú školu, ale školu základnú. Zmena pomerov nastala aj na strane matky, ktorej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť a je na rodičovskej dovolenke. Vzhľadom na nárast životných potrieb maloletého bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca o sumu 60 Eur mesačne, ktorá suma zodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam a odôvodneným pomerom dieťaťa s tým, že otec dosahuje priemerný mesačný príjem 636,40 Eur mesačne. O zvýšení výživného rozhodol podľa § 62 ods. 1, 2, 5 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec. Navrhol, aby krajský súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že vyživovaciu povinnosť otca k maloletému zvýši na sumu 100 Eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Súdu prvého stupňa vytýkal, že pri rozhodovaní o zvýšení výživného absolútne nezohľadnil, že jeho priemerná mesačná mzda sa znížila o sumu 70 Eur mesačne, čo vyplýva zo skutočnosti, že od 01.05.2014 nevykonáva funkciu zmenového predáka a nie je mu vyplácaný mzdový príplatok 0,50 Eur/hodina. Súd tiež nezohľadnil, že sa zvýšili jeho náklady spojené s bývaním, ktoré predstavujú sumu 140 Eur mesačne. Namietal tiež, že výdavky na štúdium maloletého nie sú výdavkami pravidelnými (mesačnými), napr. pobyt v škole v prírode, kúpa pracovného zošita z anglického jazyka, a na tieto „mimoriadne“ výdavky otec dobrovoľne prispel nad rámec určenej vyživovacej povinnosti. Nepovažoval za významné, že zmena pomerov nastala aj na strane matky z dôvodu, že jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k mal. N., nakoľko on nie je otcom mal. N. a jej biologický otec žije v spoločnej domácnosti s matkou. Nemôže byť preto dôvodom na zvýšenie výživného pre mal. Z. skutočnosť, že navrhovateľke pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, naviac, keď žije v spoločnej domácnosti s otcom maloletej, ktorý sa spolu s matkou o maloletú riadne stará. Zastáva

názor, že zvýšenie výživného na sumu 140 Eur mesačne je neprimerane vysoké a nezodpovedá zmene jeho pomerov (zníženie mzdy, zvýšenie nákladov spojených s bývaním a pod.).

Matka v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla, aby krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdil.

Kolízny opatrovník vo svojom stanovisku k podanému odvolaniu uviedol, že výživné pre maloletého nebolo upravované po dobu tri a pol roka, za ktorú sa potreby maloletého podstatne zvýšili, a preto s ohľadom na vek a oprávnené potreby maloletého navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné.

Ustanovenie § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine upravuje, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará, ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Rozhodnutie súdu, ktorým sa určilo výživné, možno zmeniť, ak dôjde k zmene pomerov na strane účastníkov.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Hmotnoprávnou podmienkou, aby súd mohol o veci opakovane rozhodovať, je zmena pomerov. Je potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Dôvodom na zmenu výživného môžu byť len vtedy, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov, v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Pri rozhodovaní o zmene výživného je úlohou súdu dôsledne porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností, ktoré boli predpokladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, či už ide o zmenu okolností na strane oprávneného alebo na strane povinného.

Aj konanie o zmene rozsahu vyživovacej povinnosti je konaním dôkazným. V zmysle ustanovenia § 120 ods. 2 O.s.p. platí, že vo veciach, v ktorých konanie môže začať aj _____ bez návrhu, ako aj v konaniach o povolení uzavrieť manželstvo, o určení a zapretí rodičovstva, o osvojiteľnosti, o osvojenie, vo veciach obchodného registra a v konaniach o niektorých otázkach obchodných spoločností a družstiev, súd je povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhlí.

Konanie starostlivosti súdu o maloleté deti má nesporný charakter a pre postup súdu sa uplatňuje vyšetrovacía zásada, ktorá súdu ukladá povinnosť vykonať na zistenie skutkového stavu veci ďalšie potrebné dôkazy, a to aj bez návrhu účastníkov konania.

Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že konajúci súd pri rozhodovaní o zmene rozsahu vyživovacej povinnosti sa vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami dôsledne neriadil. Nielen, že vôbec nezisťoval odôvodnené potreby maloletého, keďže v tomto smere žiadne dokazovanie nevykonával, nezaoberal sa ani možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi povinného,

nakoľko vôbec nevyhodnotil tvrdenie otca o tom, že mu od 01.05.2014 poklesol príjem o 70 Eur. Súd prvého stupňa vôbec nevykonával porovnanie pomerov v čase poslednej úpravy výživného, ktorá bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č.k. 7C/202/2010-40 zo dňa 28.01.2011 s pomermi v čase aktuálnej úpravy výživného. V rozhodnutí úplne absentuje, či vôbec a akým spôsobom sa zmenili pomery na strane maloletého, na strane matky a na strane otca. Zistenie, že maloletý je starší, čím nepochybne vzrástli jeho životné náklady a príjem otca je 636,40 Eur, nie je zistenie, ktoré postačuje pre záver, že sú dané dôvody na zvýšenie výživného zo sumy 80 Eur na sumu 140 Eur mesačne.

Z uvedených dôvodov, keďže súd prvého stupňa sa nezaoberal rozhodnými skutočnosťami pre zistenie skutkového stavu, v dôsledku čoho neúplne zistil skutkový stav, krajský súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Záverom odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že pokiaľ súd určí nedoplatok na zročnom výživnom, nie je vylúčené, aby povolil splácať peňažný dlh v splátkach. Podľa § 160 ods. 1 veta druhá O.s.p. súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Súd, ktorý rozhoduje o povolení splátok, musí pri určení výšky splátok prihliadať na výšku nedoplatku a na pomery účastníkov, a to rovnako na pomery na strane osoby oprávnenej, ako na strane osoby povinnej. Nakoľko sa jedná o plnenie vyživovacej povinnosti, ktorá je určená na úhradu bežných nákladov a bežných potrieb maloletého, je potrebné stanoviť výšku splátok tak, aby bolo výživné v čo najkratšej dobe uhradené.

Rozhodnutie senátu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.